

tuzemska a dodává jim zboží jimi objednané pokud se týče koupené tím způsobem, že jim zboží zasílá poštou do tuzemska aneb odevzdává jim je v cizozemsku, kam si pro ně sami přijíždějí. Proto není třeba vypořádati se s dotčenou částí vývodů stížnosti a zejména netřeba zkoumati, jaký význam mají pro řešení uvedené otázky předpisy §§ 234, 235 tr. z.

Jediná námitka stížnosti prokázala se pochybenou a bylo proto stížnost jako neodůvodněnou zamítnouti.

Souzená činnost skládá se z jednoho prodeje a z 5 směn. Není zjištěno, zda při směnách byl doplatek, který ten který kupitel učinil, větší než cena starého přístroje, který dal stěžovateli na účet kupní ceny, tak že nelze posouditi, zdali v uvedených 5 případech šlo po rozumu soukromého práva o koupi neb o směnu. S hlediska zákona č. 9/1924 na tom nezáleží, protože vzhledem k vyličenému účelu zákona, zejména také účelu koncesionování prodeje třeba vymeziti pro dosah tohoto zákona pojem prodávání v ten smysl, že se jím rozumí jakékoliv úplatné zcizování, děje-li se po živnostensku.

Rozh. nejvyš. soudu ze dne 15. října 1931, Zm I 720/30.

Dr. Jan Bolomský.

Činnost uvedená v § 95 pat. zák. jest zásahem do patentu, i když se vztahuje jen na některý z patentových nároků (zejména kombinovaných), aniž třeba, by jí byly dotčeny patentové nároky všechny, patent ve svém celku. — K zásahu se nevyžaduje shoda mezi pozastaveným předmětem a předmětem vynálezu. Záleží jen na tom, zda pozastavený předmět vykazuje význačné znaky předmětu nálezu s hlediska technického jejich významu, nikoli podle způsobu provedení. — Teprve kdyby se (při patentu na výrobní prostředek nebo na průmyslový výrobek) pozastavený předmět odchyloval do té míry od předmětu vynálezu, že by jej bylo uznati za uskutečnění odlišné tvůrčí myšlenky, tak samostatně, že by jej nebylo lze prohlásiti ani za vynález závislý, nemohlo by býti řeči o zásahu. — Proti žalobě, ať civilní (§ 96), ať trestní (§ 97) lze se obranou dovolávati práva předchozího uživatele po rozumu § 9 pat. zák. — I když trestní soud nevyčkal ve smyslu prvního odstavce § 107 pat. zák. s rozsudkem, až dojde pravoplatné rozhodnutí patentového úřadu o předběžné otázce, jest přece rozhodnutí to položit za základ rozsudku, došlo-li k soudu dříve, než spor pokročil do té míry, že zbývalo již jen vynést rozsudek.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po veřejném líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 13. ledna 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přechinem podle § 95 a) zákona ze dne 11. ledna 1897, č. 30 ř. z., mimo jiné z těchto důvodů:

Osvojuje si stanovisko znalcovu dospívá rozsudek k výroku, že obžalovaní byli v držení a používali strojů, jimiž patent soukromého žalobce byl porušen, a to alespoň ve dvou bodech, i když ne v celku. Body těmi je, — jak z rozsudku vyplývá s dostatečnou zřetelností, takže výtka nejasnosti není tu oprávněna, — použití gumových válečků (mezi než se stisknou skleněné kroužky) a použití mřížky (v níž jsou kroužky držány v potřebné poloze k ose brusu). Nálezací soud poukazem k posudku znalcovu zjistil, že všechny stroje u obžalovaných nalezené založeny jsou na tomtéž principu jako stroj soukromého žalobce a že se od něho (přesněji od patentu podle patentového spisu čís. 24612) liší jen detailním provedením součástí, z nichž hlavní je spojení dvou mřížek v mřížku jednu. Zmateční stížnost obžalovaného J. M-y vytýká rozsudku právní mylnost; zastává tu náhled, že předmětem ochrany patentové není princip mřížky, nýbrž že chráněno je právě použití dvou mřížek, z nichž jedna jest pevná a druhá sklopná, a dále to, že posouvání a sklápění kroužků je automatisováno; obžalovaný že mohl se dopustiti zásahu do práv patentových jen porušil-li nároky chráněné patentovým spisem; to že se nestalo. Ve vývodech zmateční stížnosti k důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 ř. tr. projevují se tedy dva náhledy, jimž třeba se opřít. Je to jednak mínění, vyslovené ve stížnosti sice ne zřetelně, ale zřejmě v ní zastávané, že k naplnění objektivní skutkové podstaty zásahu do práv patentových ve smyslu § 95 zák. pat. není třeba, aby patent byl porušen ve všech svých nárocích, jednak mínění povahy spíše eventuelní, že je k tomu alespoň třeba, aby tu byl úplný souhlas pozastaveného předmětu s jednotlivými nároky patentovými. Obojí náhled je mylný.

1. Předmětem zásahu je předmět chráněného vynálezu. Co tvoří předmět vynálezu, uvedeno jest na konci popisu v jednom nebo v několika patentových nárocích (§ 52 pat. zák.). Rozsah ochrany patentu proti zásahu do něho shoduje se co do svého předmětu s rozsahem a obsahem práva, jehož nabyl majitel patentu jeho udělením (§ 8 pat. zák.), omezení, ostatně v teorii sporné, vyvozované z toho, že obsah druhého odstavce 8 § není uveden v § 95, nepřichází tu v počet. Z toho plyne, že činnost uvedená v § 95 pat. zák. znamená zásah do patentu, i když se vztahuje jen na některý z patentových nároků (zejména kombinovaných, o čemž v rozsudku není skutkového zjištění) aniž třeba, aby jí byly dotčeny patentové nároky všechny, patent ve svém celku (srovnej: Kisch, Handbuch des deutschen Patentrechtes str. 414 a násl.).

2. Připustiti dlužno, že ochrany patentové nedostává se pouze myšlenke, principu, nýbrž teprve jejímu technickému vtělení se. Přesněji řečeno: otázku zásahu možno řešiti jen v poměru ke konkrétnímu patentu, jehož udělením na podkladě patentového popisu je se již vysloveno o průmyslové upotřebitelnosti vynálezu (§ 1). Zároveň však je udělením patentu zřízena ochrana patentových práv pro technické uskutečnění myšlenky, jak je podáno v popise

vynálezu po rozumu § 52. S ním dlužno podle předpisu § 98 porovnávatí předmět, z něhož se odvozuje zásah do patentu. K zásahu nevyžaduje se pak shody mezi pozastaveným předmětem a předmětem vynálezu. Záleží jen na tom, zda pozastavený předmět vykazuje charakteristické znaky předmětu vynálezu s hlediska technického jejich významu, nikoli podle způsobu provedení (srovnej Munk, Das oesterr. Patentgesetz, Kommentar, str. 343). Teprve kdyby (při patentu na výrobní prostředek nebo průmyslový výrobek) předmět pozastavený odchyloval se do té míry od předmětu vynálezu, že by jej bylo uznati za uskutečnění odlišné myšlenky tvůrčí, tak samostatné, že by je nebylo lze prohlásiti ani za vynález závislý, nemohlo by býti řeči o zásahu (srov. Bettelheim, Das Recht des Erfinders in Oesterreich, str. 336, a Kisch na uvedeném místě).

Rozsudek neprojevuje po právní stránce náhledů, jež by se přičily hlediskům tuto za správné vytčeným, i je zmateční stížnost v této příčině bezdůvodna. Zmateční stížnost uplatňuje zmatečnost rozsudku podle čís. 4 § 281 tr. ř. proto, že nebyly provedeny důkazy o okolnostech vylučujících trestnost. Této výtce schází formální podklad, zákonná podmínka její uplatňovatelnosti, totiž nevyřízený nebo zamítnutý návrh na provedení důkazů, neboť v protokole o hlavním přelíčení nejsou v té příčině zapsány žádné návrhy vývodní. Toho je si zmateční stížnost patrně vědoma, neboť praví, že již ex officio měl soud provést důkazy o okolnostech vylučujících trestnost podle § 9 zák. pat. S výtkou zmíněnou je však věcně spojena také výtka neúplnosti rozsudku v jeho výroku, jímž nalézací soud vyřídil o § 9 zák. pat. opíranou obranu odsouzených obžalovaných a tou dlužno se obíratí. Obžalovaný M., W. a N. hájili se totiž mimo jiné v podstatě v ten smysl, že již před dobou opovědi patentu soukromého žalobce sestrojili si nezávisle na přípravných pracích jeho a nevědouce o jeho vynálezu — tedy v dobré víře — stroje stejného druhu a určení, spočívající na téže myšlence a provedené způsobem v podstatě stejným. Hájili se tedy — a to i výslovně — námitkou relativní bezúčinnosti patentu soukromého žalobce proti nim po rozumu § 9 a § 33 odst. 1. pat. zák. Nemůže o tom býti pochybováno, že proti žalobě ať civilní (§ 96) ať trestní (§ 97) možno excipiendo dovolávat se práva předchozího uživatele po rozumu § 9 pat. zák. (Srovnej Kisch str. 463, Isay, Patentgesetz str. 519, Bettelheim str. 317 a násl.) Plyne to ostatně jasně z předpisů § 107 pat. zák. V řízení průvodním byla přečtena ze spisů patentového úřadu P 4845/25 rozhodnutí zrušovacího oddělení tohoto úřadu, jimiž byly zamítnuty návrhy J. M-y, F. N-ého a J. W-a, na přiznání práva předchozího uživatele podle § 9 pat. zák. k patentu (soukromého žalobce) čís. 24.612. Rozsudek vyřizuje zmíněnou obranu obžalovaných prostým poukazem na toto rozhodnutí patentního úřadu; jinak se námitkou vůbec nezabývá a nezkoumá zejména, zda tu jsou její právní náležitosti po objektivní i subjektivní stránce. Tomu v podstatě zmateční stížnost J. M-y

vytýká za neúplnost pro nevyřízení obrany obžalovaného, vytýkajíc dále s téhož hlediska, věcně i s hlediska právního, že rozsudek pokládal zmíněnou otázku za rozřešenu poukazem na rozhodnutí patentního úřadu nedbaje toho, že patentní úřad tak rozhodl maje za to, že obžalovaný užívá stroje podstatně odlišného od stroje chráněného patentní listinou. Než uvedeným již výrokem zaujal nalézací soud stanovisko správné. Podle § 107 zák. pat. je sice soud trestní oprávněn rozhodnouti také o předběžné otázce o (platnosti nebo) účinnosti porušeného patentu; jestliže však otázka předběžná již před počátkem rozepře nebo během rozepře byla vznesena na úřad patentový návrhem dostatečně odůvodněným, soud trestní může s rozsudkem sečkat, až dojde pravoplatné rozhodnutí o otázce předběžné, kteréžto rozhodnutí pak budiž rozsudku za základ položeno.

V případě souzeném byla vskutku za rozepře otázka předběžná vznesena na úřad patentový zmíněnými již návrhy obžalovaných M-y, W-a a N-ého na přiznání předchozího práva užívacího po rozumu § 9 zák. pat. a vyšlo i za rozepře a došlo k soudu rozepři projednávajícímu rozhodnutí patentového úřadu o této otázce; v době, kdy rozhodnutí došlo k soudu nalézacímu, bylo pravoplatné. Byť nebylo soudem nalézacím usneseno vyčkat s rozsudkem, až dojde pravoplatné rozhodnutí patentového úřadu o otázce předběžné — k čemuž nalézacímu soudu zřejmě nenaskytovala se příležitost proto, že spor nebyl před dojitím rozhodnutí patentového úřadu pokročil do té míry, aby bylo zbývalo již jen vynést rozsudek — nutno přece pokládati za to, že i tu platí poslední věta 1. odst. § 107 zák. pat., podle níž dlužno rozhodnutí patentního úřadu o otázce předběžné položit za základ. Zákon tu sám bere z ruky trestního soudce, jenž jinak je podle zásady § 5 řádu trestního oprávněn řešiti pro potřebu souzeného případu také otázky praejudiciální, řešení předběžné otázky, jestliže se o ní již pravoplatně vyslovil úřad patentový (srovnej Munk, Das österreichische Patentgesetz, str. 391). Poněvadž pak zmíněná obrana obžalovaných spadá v jedno s otázkou vznesenou na úřad patentový žádostí obžalovaných za přiznání práva předchozího uživatele, nezmýlil se soud nalézací, když vyřídil obranu tu poukazem na rozhodnutí patentového úřadu o naznačené žádosti; soud nalézací nebyl dále ani oprávněn přezkoumávati důvody rozhodnutí patentového úřadu a porovnávati je s odůvodněním obrany obžalovaných v rozepři, poněvadž by tím byl porušil zákonný předpis, podle něhož musil rozhodnutí patentového úřadu položit za základ svému rozsudku. Obžalovaní musí přičísti jen sobě, jestliže se nepokusili pořadem opravným o zvrácení rozhodnutí, jež nepokládají za správné a jehož odůvodnění stojí ovšem na jiném právním stanovisku, než zaujímá zrušovací soud v první části tohoto svého rozhodnutí. Vytýká se tedy rozsudku i v této příčině bezdůvodně zmatečnost jak s hlediska čís. 9 a), tak i podle čís. 4 a 5 § 281 tr. ř.

R o z h. z e d n e 2. z á ř í 1931, Zm I 323/30.

Dr. B.